

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
144/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. szeptember 2.

A C-932/19. sz. ügyben hozott ítélet
OTP Jelzálogbank és társai

Az uniós joggal összeegyeztethetőnek tűnik az a magyar jogszabály, amely megtiltja a devizában nyilvántartott kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását azon indokkal, hogy árfolyamrésre vonatkozó tisztességtelen kikötést tartalmaz

Ez a helyzet abban az esetben, ha az említett jogszabály helyreállítja azt a jogi és tényleges állapotot, amelyben a fogyasztó a tisztességtelen kikötés hiányában lett volna, még akkor is, ha a szerződés érvénytelenségének megállapítása kedvezőbb lenne a fogyasztó számára

Egy fogyasztó 2007-ben az OTP-csoporthoz tartozó magyar bankokkal devizában nyilvántartott kölcsönszerződéseket kötött. Az e szerződésekkel kapcsolatos jogviták keretében a fogyasztó azt állította, hogy a szerződések érvénytelenek, mivel tisztességtelenek voltak azok a kikötések, amelyek szerint a kölcsönösszeg folyósításakor alkalmazandó árfolyam – amely a kérdéses deviza forinthez viszonyított vételi árfolyamának felelt meg – eltért a kölcsönösszeg törlesztésekor alkalmazandó árfolyamtól, amely a kérdéses deviza eladási árfolyamát tükrözte.

A fellebbezés tárgyát képező ügyben eljáró Győri Ítéltábla először is megállapítja, hogy a magyar jogalkotó a fentiekhez hasonló tisztességtelen kikötéseket olyan nemzeti rendelkezéssel váltotta fel, amely a Magyar Nemzeti Bank által a kérdéses pénznemre megállapított hivatalos árfolyamra hivatkozik mind a folyósítás, mind a törlesztés tekintetében. Másrészt a Győri Ítéltábla megállapítja, hogy a magyar jog nem teszi lehetővé számára, hogy a szóban forgó tisztességtelen kikötések érvénytelenségére hivatkozva semmisnek nyilvánítsa a fenti szerződéseket, még akkor sem, ha ez a megoldás kedvezőbb lenne a fogyasztó számára, mivel így nem érintené a szóban forgó kölcsönökben rejlő árfolyamkockázat.

A Győri Ítéltáblának kétségei támadtak azzal kapcsolatban, hogy a magyar jogalkotó által a devizában nyilvántartott kölcsönszerződések árfolyamrésre vonatkozó tisztességtelen kikötései kiküszöbölésére elfogadott megoldás összeegyeztethető-e a tisztességtelen feltételekről szóló irányelvvel,¹ és ehhez kapcsolódóan kérdést terjesztett a Bíróság elé.

A mai ítéletében a Bíróság rámutat arra, hogy a magyar jogalkotó által elfogadott megoldás megfelel az említett irányelv által követett célkitűzésnek, amely a felek közötti egyensúly helyreállítása a szerződés egésze érvényességének fenntartása mellett, nem pedig az, hogy valamennyi olyan szerződés érvénytelenségét megállapítsa, amely a teljesítést befolyásoló, tisztességtelen feltételeket – például árfolyamrésre vonatkozó kikötéseket – tartalmaz. Az irányelvvel nem ellentétes továbbá az olyan nemzeti szabályozás, amely megakadályozza, hogy a bíróság helyt adjon a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása iránti kérelemnek az árfolyamrésre vonatkozó kikötés tisztességtelenségére hivatkozva, feltéve, hogy biztosított, hogy e kikötés nem kötelező a fogyasztóra nézve. Így egy ilyen kikötés tisztességtelen voltának megállapítása lehetővé kell, hogy tegye azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását, amelyben a fogyasztó az említett kikötés hiányában lenne, különösen a tisztességtelen kikötés alapján az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli – a fogyasztó kárára való – gazdagodásának visszatérítéséhez való jogosultság megállapításával.

¹ A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL 1993. L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.).

Ebben az összefüggésben a Bíróság hangsúlyozza, hogy **a magyar bíróság feladata annak megállapítása, hogy az alapügyben alkalmazandó jogszabályok csakugyan lehetővé teszik-e a fogyasztó jogi és ténybeli állapotának helyreállítását.**

Arra a kérdésre, hogy a nemzeti bíróság helyt adhat-e, sőt helyt kell-e adnia az érintett fogyasztó azon kérelmének, amely a szóban forgó kölcsönszerződés teljes érvénytelenségének megállapítására irányul, ahelyett, hogy kizárólag az árfolyamrésre vonatkozó kikötést nyilvánítaná semmisnek és azt a nemzeti rendelkezéssel helyettesítené, a Bíróság nemleges választ ad. **A tisztességtelen szerződési feltételekről szóló irányelv nem teszi lehetővé, hogy az eljáró bíróság kizárólag arra hivatkozzon, hogy a kérdéses szerződés egésze érvénytelenségének megállapítása a fogyasztó számára előnyös lehet.** Egy konkrét esetben főszabály szerint a nemzeti jog által előírt szempontokra tekintettel kell megvizsgálni azon szerződés fennmaradásának lehetőségét, amelynek egyes kikötéseit érvénytelenné nyilvánították.

Így a Bíróság e tárgyban kialakított ítélkezési gyakorlatában meghatározott objektivitási szemponttal összhangban **a szerződés egyik szerződő felének helyzete nem tekinthető a nemzeti jogban a szerződés jövőbeli sorsát meghatározó döntő szempontnak.** Következésképpen **az érintett fogyasztó által kifejezett szándék nem élvezhet elsőbbséget azon kérdés nemzeti bíróság általi megítélésénél, hogy a magyar jogszabályok lehetővé teszik-e a fogyasztó jogi és ténybeli állapotának helyreállítását.**

Ilyen körülmények között a Bíróság megállapítja, hogy amennyiben a magyar szabályozás lehetővé teszi ezen állapot helyreállítását, azt **a tisztességtelen feltételekről szóló irányelvel összeegyeztethetőnek kell tekinteni.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499